

ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΑΜΑΖΟΝΙΟΥ Α2 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Υβόννη Κουμπάνη
Μάριος Καρνάς
Αλεξάνδρα Καρέτα
Ευάγγελος Καπητανέλλης
Αρμάντο Τζίκα
Χριστίνα Αντωνακέλλη
Απόστολος Βεζυρέλλης
Χαρίκλεια Κεχαγιά
Κατερίνα Κριπιντήρη

Σκέλος Α (πληροφορίες για τον Αμαζόνιο)

Ο Αμαζόνιος έχει χαρακτηριστεί ως ο «πνεύμονας» του πλανήτη, όμως το χρόνο που πέρασε η έκτασή του μειώθηκε κατά 26.130 τετραγωνικά χιλιόμετρα εξαιτίας της αποψίλωσης. Η περίοδος Αυγούστου 2003-2004 ήταν η δεύτερη χειρότερη χρονιά για τον Αμαζόνιο από τότε που άρχισε να γίνεται η μέτρηση της καταστροφής.

Το Τροπικό δάσος του Αμαζονίου αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα δάση του πλανήτη και συγκεντρώνει το ενδιαφέρον των επιστημόνων λόγω του ποσοστού απορρόφησης του άνθρακα από τα φυτά στο έδαφος και τα ύδατα του δάσους ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο τον χρόνο. Ωστόσο, το δάσος του Αμαζονίου απειλείται σε μεγάλο βαθμό από την παράνομη υλοτομία.

Στα δάση του Αμαζονίου απαντά μια ασύλληπτη ποικιλία ειδών βλάστησης. Το δάσος εκτείνεται από τα μαγκρόβια έλη και τους επιπλέοντες λειμώνες (νησίδες από πλεγμένα κλαδιά υδρόβιων φυτών με χώμα) στα ανατολικά, κοντά στον Ατλαντικό, μέχρι το ανώτατο υψόμετρο που αναπτύσσονται τα δέντρα στις Άνδεις.

Το τροπικό δάσος του Αμαζονίου καλύπτει το πεδίο του Αμαζονίου στη Νότια Αμερική. Αυτό το πεδίο καλύπτει περίπου 7εκ. τετραγωνικά χιλιόμετρα, εκ' των οποίων τα 5,5 καλύπτονται από το δάσος. Επίσης το 37% του οξυγόνου που υπάρχει στην ατμόσφαιρα παράγεται στο δάσος αυτό.

Οι φυσικοί πόροι του Αμαζονίου είναι πολλοί και ποικίλοι. Οι πρώτοι εξερευνητές προσελκύστηκαν απ'τα διαμάντια και το χρυσό, εξίσου σημαντικοί όμως είναι οι διάφοροι πολύτιμοι λόφοι που έχουν ανακαλυφθεί σε αυτήν την περιοχή καθώς και η εξαιρετική ξυλεία που παρέχουν η Σουιτενία, το κέδρος του Αμαζονίου και πολλά άλλα είδη.

ΠΑΝΙΔΑ

Είναι αδύνατο να δοθεί πλήρης εικόνα της πανίδας του Αμαζονίου, όπως συμβαίνει και με τη χλωρίδα του. Έχουν συλλεχθεί και ταξινομηθεί πάνω από 8000 έντομα. Μυριάδες κουνούπια ταλαιπωρούν τους ταξιδιώτες και μπορούν να μεταδώσουν την ελονοσία ή τον κίτρινο πυρετό. Τα φυλλοφάγα μυρμηγκία είναι ικανά σε μικρό χρονικό διάστημα να καταστρέψουν τη βλάστηση σε μεγάλα τμήματα φυτειών. Η ανάγκη να περιοριστούν αυτές οι μαστιγες έχει πρωταρχική σημασία για τον περαιτέρω εποικισμό της περιοχής. Τα περισσότερα ενοχλητικά έντομα είναι οι

μαύρες μύγες. Υπάρχει πολύ μεγάλος αριθμός μελισσών, τζιτζικιών, σκορπιών κ.τ.λ. Υπολογίζεται ότι υπάρχουν 2350 είδη ψαριών. Οι σαύρες πολλές φορές είναι 1,5μ. Στα νερά του Αμαζονίου ζουν επίσης γιγάντια φίδια και ένα σπάνιο είδος δελφινιού που ζει σε θολά νερά. Εκεί βρίσκονται επίσης και τα πιο σπανιότερα ζώα στον κόσμο όπως το μικρότερο πουλί και το μεγαλύτερο φίδι του κόσμου, κροκόδειλοι, πιράνχας κ.α.

ΠΑΡΕΝΘΕΣΗ

Ο Αμαζόνιος είναι επίσης και ποταμός μάλιστα ο μεγαλύτερος ποταμός της Γης σε όγκο νερού, ενώ υπάρχει διχογνωμία για το εάν είναι ο μεγαλύτερος σε μήκος. Διαρρέει τη Νότια Αμερική από τις Άνδεις ως τις εκβολές του, στον Ατλαντικό ωκεανό. Γενικά θεωρείται ο δεύτερος μακρύτερος ποταμός στη Γη μετά τον Νείλο. Το μήκος του είχε υπολογιστεί γύρω στα 6.400 χλμ.

Σκέλος Β (αιτίες πρόκλησης των πυρκαγιών)

Ανησυχίες για τις ανεξέλεγκτες πυρκαγιές

Η διεθνής περιβαλλοντική οργάνωση WWF εκφράζει **την έντονη ανησυχία της** για τις ανεξέλεγκτες πυρκαγιές στον Αμαζόνιο που θέτουν σε κίνδυνο την ύπαρξη του μεγαλύτερου τροπικού δάσους του κόσμου και απειλούν με καταστροφή του κεντρικού «πνεύμονα» πρασίνου του πλανήτη μας. Το δάσος του Αμαζονίου αποτελεί καταφύγιο για χιλιάδες είδη ζώων και φυτών, είναι ο χώρος όπου ζουν περισσότερα από 34 εκατομμύρια άνθρωποι, συμπεριλαμβανομένων 500 αυτόχθονων φυλών.

Αίτια των πυρκαγιών

Οι πυρκαγιές καταστρέφουν σημαντικές περιοχές του δάσους σε Βραζιλία και Βολιβία, αλλά και σημαντικά οικοσυστήματα στη Βολιβία και την Παραγουάη.

Μπροστά σε αυτή την οικολογική καταστροφή, το WWF καλεί τις χώρες της περιοχής –Βραζιλία, Βολιβία, Κολομβία, Περού, Εκουαδόρ, Βενεζουέλα, Γουιάνα και Σουρινάμ- να προστατεύσουν τον Αμαζόνιο, να αντιμετωπίσουν την αποψίλωση και να περιορίσουν τις αιτίες που βρίσκονται πίσω από αυτές τις πυρκαγιές.

•Το βοδινό κρέας και η γενετικά μεταλλαγμένη σόγια που αγοράζουν αφειδώς όλες οι χώρες του κόσμου είναι οι γεωργικές δραστηριότητες που καταστρέφουν τον Αμαζόνιο και, σύμφωνα με όλους τους ερευνητές, εξηγούν τη δραματική αύξηση των πυρκαγιών στο τροπικό δάσος.

Οι πυρκαγιές, που **επηρεάζουν σοβαρά τη βιοποικιλότητα της περιοχής**, έχουν ενταθεί τις τελευταίες εβδομάδες και επιδεινώνουν την κλιματική κρίση λόγω των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από την καύση οργανικών υλικών. Οι επηρεαζόμενες περιοχές θα είναι πιο ευάλωτες απέναντι στην ξηρασία, σε πλημμυρικά φαινόμενα και στις άλλες συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, λόγω έλλειψης βλάστησης.

Στον Αμαζόνιο γίνονται πολλοί εμπρησμοί ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη έκταση καλλιεργήσιμης γης ή για να υπάρχει μεγαλύτερη έκταση για βοσκοτόπια.

Οι δασικές πυρκαγιές στον Αμαζόνιο έχουν αυξηθεί φέτος κατά 70% σε σύγκριση με αυτές που καταγράφηκαν την ίδια περίοδο πέρυσι, και κατά 60% συγκριτικά με τα δεδομένα των τελευταίων τριών ετών στην περιοχή. Είναι εξαιρετικά πιθανό οι πυρκαγιές στην περιοχή να προκλήθηκαν από ανθρωπογενή αίτια, ενώ αναπόφευκτη είναι η σύνδεσή τους με τις ενέργειες αποψίλωσης που επιτράπηκαν από την κυβέρνηση της Βραζιλίας για να γίνουν στην περιοχή κατά τους τελευταίους μήνες, προκειμένου αρκετές δασικές εκτάσεις και προστατευόμενες περιοχές του Αμαζονίου να μετατραπούν σε βοσκοτόπους και γεωργικές εκτάσεις.

Σκέλος Γ (συνέπειες για τον πλανήτη και τον άνθρωπο)

Το δάσος του Αμαζονίου αποτελεί καταφύγιο για χιλιάδες είδη ζώων και φυτών, είναι ο χώρος όπου ζουν περισσότερα από 34 εκατομμύρια άνθρωποι, συμπεριλαμβανομένων 500 αυτόχθονων φυλών. Σύμφωνα με δεδομένα του Εθνικού Ινστιτούτου Διαστημικής Έρευνας (INPE), παρατηρήθηκε αύξηση των πυρκαγιών στον Αμαζόνιο κατά 84% και ειδικότερα, καταγράφηκαν 30.901 πυρκαγιές συγκριτικά με την ίδια περίοδο το 2018, ενώ τον Σεπτέμβριο του 2019 αναζωπυρώθηκαν 17.095 εστίες φωτιάς. Βάσει των στατιστικών στοιχείων που παρέχει η NASA στο Εθνικό Ινστιτούτο Διαστημικής Έρευνας, τονίζει πως εντός της τελευταίας δεκαετίας, το 2019 ήταν το πιο ενεργό έτος εκδήλωσης πυρκαγιών στη Βραζιλία. Συνέπεια όλων αυτών, είναι η αποψίλωση του δάσους, η οποία εκτιμάται, σύμφωνα με τα δεδομένα της διαστημικής έρευνας, σε 2.254 τετραγωνικά χιλιόμετρα δάσους τα οποία έχουν καταστραφεί ολοσχερώς, με αποτέλεσμα να παρατηρείται αύξηση σε 278% σε σχέση με το 2018. Η αποψίλωση των δασών συμβάλλει άμεσα στην αλλαγή των ρυθμών βροχόπτωσης στην πληγείσα περιοχή, επεκτείνοντας τη διάρκεια της ξηρασίας, επηρεάζοντας περαιτέρω τα δάση, τη βιοποικιλότητα, τη γεωργία και την ανθρώπινη υγεία. Οι απώλειες δασικών εκτάσεων θα μειώσουν επίσης τη δυνατότητα των οικοσυστημάτων να απορροφούν διοξείδιο του άνθρακα.

Βιβλιογραφία

<https://tvxs.gr/news/periballon/giati-oi-foties-ston-amazonio-mas-aforoyn-oloys>

<https://www.tovima.gr/2019/08/25/world/amazonios-poes-oi-aities-ton-katastrofikon-pyrkagion/>

<https://3pointmagazine.gr/wwf>

<https://odeth.eu/>

<http://www.greenpeace.org/greece/>